

ת"פ 65526/05/17 - מדינת ישראל- הרשות לשמירת הטבע והגנים נגד סלמאן סדאן

בית משפט השלום באשקלון
ת"פ 65526-05-17 מדינת ישראל נ' סדאן

בפני בעניין:	כבוד השופטת, סגנית הנשיא ענת חולתא מדינת ישראל- הרשות לשמירת הטבע והגנים
ע"י ב"כ עו"ד ניר פיינר	המאשימה
נגד	
סלמאן סדאן	
ע"י ב"כ עו"ד מיכאל ספרד	הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע בהכרעת דין מיום 28.2.2021, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של **הכנסת בעלי חיים לשמורת טבע**, לפי תקנה 4(ג) לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות), תשל"ט-1979 [להלן: התקנות], **איסור הליכה מחוץ לשבילים מסומנים**, לפי תקנה 10 לתקנות, **פגיעה בשמורת טבע**, לפי סעיף 30(ד) וסעיף 57(ב) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 [להלן: החוק]. הנאשם זוכה מעבירה של **אי ציות להוראות הפקח**, לפי תקנה 15 לתקנות.

2. על פי הכרעת הדין, ביום 9.10.2016 סמוך לשעה 11:30, רעה הנאשם, ביחד עם אישה אחרת, עדר של 50 גמלים בנחל עקרב המצוי בתוך שמורת טבע הר הנגב (להלן: "השמורה"). עדר הגמלים השייך לנאשם נע מחוץ לשבילים המסומנים בשמורה, כשהאחרת מובילה את העדר והנאשם מלווה את פעולתה ברכב.

לנאשם יוחס בכתב האישום כי כשהתבקש על ידי הפקחים שהבחינו בו לעצור את רכבו בשולי הכביש, במקום שאינו מסכן את התנועה, הוא לא נענה לקריאות הפקחים והחל בנסיעה והימלטות מהם. ביחס לפריט זה נקבע כי מעדויות הפקחים עצמם לא עולה המיוחס לנאשם בכתב האישום וכן הפקחים לא הודיעו לנאשם כי הוא מעוכב ואף הגיעו בהמשך למקום מגוריו המוכר להם גם ממפגשים קודמים, שם המשיך השיח בין הנאשם לפקחים. נקבע כי קיים ספק האם הנאשם הבין כי הוא מצוי בסיטואציה של פעולת אכיפה ונראה כי גם הפקחים עצמם בזמן אמת לא חוו את התנהגות הנאשם כמעשה עבירה.

בנוסף הורשע הנאשם בכך שביום 9.11.2016 בסמוך לשעה 12:00 הכניס לנחל ניצנה אשר מצוי במתחם השמורה שני גמלים אותם רעה עד לבואו של הפקח.

3. במסגרת הכרעת הדין התקיים דיון בטענה מקדמית של הנאשם, לפיה יש לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק. נטען, כי מדיניות המאשימה במסגרתה הוגש כתב האישום נועדה לפגוע באורח חייהם של הבדואים החיים

באזור השמורה מזה מאות בשנים. נטען, כי מדיניות המאשימה אינה מבוססת על שיקולים של הגנה על הטבע ועל האקולוגיה באזור השמורה, אלא נועדה לדחוק רגליהם של רועי גמלים בדואים. כן נטען, כי אכיפת הדין כלפי הנאשם במקרה זה מהווה אכיפה בררנית.

4. לאחר בחינת טענות הצדדים במסגרת הכרעת הדין, הטענות נדחו. טענת אכיפה בררנית נדחתה לגופה ונקבע כי לא מדובר במקרה של אכיפה סלקטיבית או מתעמרת כלפי הנאשם. עוד נקבע, כי עולה מן הראיות שקיימים יחסים נמשכים בין הנאשם לפקחי הרשות, כי ביחס להתנהלותו הנוהגת של הנאשם בהכנסת גמלים לתחומי השמורה הגובלת במקום מגוריו, התנהל דיאלוג מתמשך. פעולת האכיפה כלפי הנאשם נעשתה לאחר תקופה נמשכת של פעולות הסברה, שיחות חבריות וקיימים יחסי כבוד הדדיים ואף חיבה בין הנאשם ובין פקחי הרשות.

5. טענת ההגנה מן הצדק נדחתה ככזו שיש בה להביא לביטול כתב האישום בהליך הפלילי. עם זאת, קיימות קביעות בהכרעת הדין הרלוונטיות לשלב הדיוני הזה, בפרט לאור עתירת המאשימה לעונש, בדגש על רכיבי הענישה שהם צופי פני עתיד. בהקשר זה גם נקבע כי טענות שהועלו על ידי הנאשם כבסיס לטענה המקדמית, מדגישות את הצורך בהסדרה כוללת של מספר סוגיות שהועלו - החל מטענות שעניין הסדרת מעמדו של הגמל כחיית משק, על כך המשתמע מכך, לרבות בסוגיית מכסות מים ועד האופן שבו יש לאפשר לנאשם לקיים את שגרת חייו הקהילתית והנורמטיבית, באיזון ראוי עם שאר הערכים המוגנים בסביבת המגורים.

6. בין היתר נקבע בהכרעת הדין כי המחלוקת שבין הצדדים חורגת הרבה מעבר לשני המקרים הנקודתיים בגינם הועמד הנאשם לדין. המדובר במערכת יחסים סבוכה וממושכת שבין הנאשם ובין רשות הטבע והגנים ורשויות נוספות של המדינה וכן המועצה האזורית.

7. ב"כ הנאשם הזמין את בית המשפט, במסגרת ההליך הפלילי, להכריע בשאלות כבדות משקל של קביעת מדיניות. אין המדובר אך בקביעת מדיניות רשות הטבע והגנים בדבר אופן ניהול שמורת הטבע במסגרת סמכויותיה על פי חוק. מדובר גם במדיניות של רשויות אחרות, שאין צד להליך הפלילי.

8. נקבע כי האיסור על הכנסת בעלי חיים לשמורות טבע הוא איסור כללי הקבוע בתקנות, והוא חל על כלל בעלי החיים ובכלל שמורות הטבע. לא מצאתי לנכון לקבוע במסגרת הכרעת הדין בהליך הפלילי, כי במקרה הפרטני של גמלים, או במקרה הפרטני של שמורת הר הנגב, האיסור איננו חל או שאין לאכוף אותו. כמו כן, נקבע כי טענת הנאשם ולפיה יש לראות בגמל חיה שהיא חלק בלתי נפרד מהשמורה היא טענה התוקפת את מדיניות הרשות לגופה באופן שאיננו מתאים לקביעת ממצאים בהליך קונקרטי בהליך הפלילי. נקבע, כי אין זה המקום להכריע במחלוקת **המקצועית** שבין המומחים העוסקים בתחום. נקבע, כי מדובר בנושא שהשיח בו ער ודינמי, הן בארץ והן מחוצה לה. לאור זאת, מכיוון שהרשות היא הגורם המוסמך על פי חוק לקבוע את מדיניות ניהול השמורות וסדרי ההתנהגות בהן, הרי שיש לקיים את השיח בחלופות אפשריות שונות לתוכן המדיניות בדרכים המקובלות לייצוב מדיניות ולא בדרך של תקיפה עקיפה בהליך פלילי פרטני.

9. אכן, במהלך המשפט הועלו על ידי הנאשם נתונים שונים בנוגע לאופן ניהול השיח הציבורי וקבלת ההחלטות בנושאים שעל הפרק ושנמצאים במוקד עיסוקו ו"משימת חייו" של הנאשם. חלק נכבד מהסוגיות הללו לא נסותרו על ידי עדי המאשימה ואף אושרו על ידי חלקם, כפי שעולה בבירור מפרוטוקול הדיון (לעניין זה ראו גם התמצית בפסקאות 37, 42 בהכרעת הדין).

10. ביחס לעבירה של הכנסת בעל חיים לשמירה והליכה מחוץ לשבילי השמורה, הנאשם הורשע למעשה על פי הודאתו. ביחס לעבירה של פגיעה בשמורה, הנאשם לא כפר בחלק העובדתי, אך טען כי מעשיו אינם מהווים פגיעה בשמורה. נקבע בהכרעת הדין, כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה מכוח לשונו הפשוטה של החוק. נקבע למעשה, כי לא מדובר בהרשעה הנובעת מכך שהוכחה פגיעה ממשית בשמורה או באיזה מבין הערכים המוגנים מעבר לעצם הכניסה לשמורה ורעיית הגמלים בה. אכן, כפי שהציג ב"כ הנאשם בשלב הטיעון לעונש, מדובר בהלכה למעשה בהרשעה "טכנית".

11. כמו כן, במסגרת הכרעת הדין ניתנו מספר הערות המשליכות על מלאכת גזירת הדין. נקבע כי:

מכלל העדויות עלתה מערכת היחסים החמה, המכבדת והידידותית שבין הנאשם ובין סביבתו, לרבות פקחי המאשימה וכן המומחים המכירים אותו באופן אישי.

גם מעדויות עדי המאשימה עלה בבירור, כי מצבו של הנאשם, בשים לב לעיסוקיו, מצריכים הגעה להסדר באופן מכבד. זאת גם אם הדברים לא יהיו תואמים באופן מלא ומוחלט את כלל ציפיותיו של הנאשם כפי שעלו במסגרת עדותו (וראו גם שאלות בית המשפט בתום עדותו של הנאשם).

זכויות הרבות של הנאשם, במהלך שנות פעילותו באזור בתחומים שונים הוזכרו במהלך המשפט ודומה שאין לגביהן מחלוקת גם מצד עדי המאשימה. הנאשם פעל ופועל לקידום ההגנה על הסביבה, על החינוך ועל התרבות מתוך רצון לשמר ולקדם את ערכי המורשת הבדואית וכן לקדם ערכים של קיימות ושל דו קיום.

ניכרה מעדות הנאשם, הפגיעה האישית שהוא חש כתוצאה ממעשי האכיפה והגשת כתב האישום נגדו. פגיעה זו, וכן תחושת הפגיעה הסובייקטיבית שמקורה כבר בעבר הרחוק, לא נעלמו מעיניי. הקביעה המשפטית, כי אין בטענות הנאשם ובתחושותיו כדי להקים הגנה בפלילים, אין משמעה שהדברים לא נשמעו או כי אינם מוערכים.

12. בסיום הכרעת הדין וכן בדיון במהלכו נמסרה הכרעת הדין, בית המשפט הביע תקווה כי לאור הממצאים שבהכרעת הדין הצדדים יגיעו להבנות שלא יצריכו כתיבת גזר דין מנומק. משלא עלה בידי הצדדים לעשות כן ונשמעו בפניי עדויות וטענות לעונש, ניתן בזאת גזר הדין על נימוקיו.

תמצית טענות הצדדים לעונש:

עדויות וראיות לעונש:

13. המאשימה לא הציגה עדויות או ראיות לעונש. מטעם הנאשם הוגשו מכתב מרואה החשבון של הנאשם בנוגע למצבו הכלכלי [נ/6], ולפיו בשנת 2020 חלה ירידה של 70% בהכנסות הנאשם וזאת בעקבות מגפת הקורונה; מכתב של ד"ר לביא נאמן ממכון ערבה [נ/7], שציין את תרומתו הרבה של הנאשם בהיבטים סביבתיים, אקולוגיים, תרבותיים וחינוכיים, את מערכת היחסים האישית והמקצועית ארוכת השנים עמו, את הדוגמה החיובית שהנאשם והכפר שהקים מהווים, את הידע הרב שהנאשם צבר במהלך השנים וכן ציין שיתוף פעולה בינו ובין המכון בתחומים שונים, לרבות אירוח עשרות סטודנטים של המכון מדי שנה וכן אירוח חוקרים מהארץ ומחוץ לארץ ללמידה בתחומים בהם הנאשם עוסק.

14. כמו כן העיד לעונש מר איתי ענר, מנהל היחידה הסביבתית האחראית לתחום איכות הסביבה במועצה המקומית

מצפה רמון.

מעדותו של מר ענר עלה כי הוא מכיר את הנאשם משנת 2004 על רקע תחומי העיסוק המשותפים שלהם. השניים פיתחו יחד "מוצר תיירותי" שמבוסס על תיירות אקולוגית, המשלב הגנה על הסביבה והעצמה של הקהילה המקומית. העד היה שותף עם הנאשם בפיתוח הכפר האקולוגי במקום מגוריו של הנאשם בואדי אריכה וגייסו לעניין זה גם את מי שכהן בזמנו כראש המועצה האזורית רמת נגב. כמו כן, תיאר את התכניות לעתיד שנבנו במסגרת המיזם, חלקן לא מומשו עד כה. העד מסר כי התפיסה של התיירות האקולוגית שהנאשם מחזיק בה הוקנתה על ידו גם לכפרים נוספים, הדגיש את האופן בו נשמר הניקיון בכפר והאופן שבו רתם את כלל האוכלוסייה המקומית למיזם זה. כמו כן, תיאר את המהלך שהביא לכך שהגנרטורים לייצור חשמל הוצאו מהכפר וההצלחה של המיזם. במסגרת החקירה הנגדית, הוסיף העד ותיאר כי מדובר במיזם מצליח שכולל גם אירוח של קבוצות וכן הדגיש את אישיותו של הנאשם כמנהיג שסוחף אחריו אנשים לפעילות חברתית סביבתית. כמו כן, ציין כי מדובר בכפר הבדואי היחידי שמשלם למועצה האזורית רמת נגב עבור פינוי הפסולת, וזאת לאחר שהתושבים התעקשו על כך וביקשו לשאת באופן שווה בנטל החובות.

15. **ב"כ המאשימה** פירט את הערך המוגן שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשם, שהוא הצורך בשמירה על גידולה של השמורה וכן למנוע פגיעה ביכולת להעשיר את המגוון הביולוגי של השמורה, תוך הפרת האיזון בשטח הקיים. המאשימה עתרה למתחם קנס שבין 5,000 ל-25,000 ₪ והפנתה לאסמכתאות מתיקים אחרים של רעיית בעלי חיים ברף הגבוה. נטען לחומרה כי הנאשם הורשע בשני מקרים, כי מדובר במספר רב של בעלי חיים שהוכנסו לשמורה וכי הנאשם התעלם מהפניות הקודמות של אנשי הרשות אליו, דבר שהוביל בסופו של דבר לאכיפה. נטען, כי לו נקנס הנאשם בנפרד בגין כל אירוע, היה הקנס עומד על 2,130 ₪ לאירוע אחד, לאור זאת יש לקבוע כי מתחם הקנס המינימלי הוא 4,260 ₪. לאור זאת ומתוך קשב של המאשימה להכרעת הדין, המאשימה עותרת להסתפק בקנס ברף הנמוך של המתחם וכן עותרת להטלת התחייבות גבוהה בסך 15,000 ₪ לתקופה של 3 שנים. בנוסף, עתרה המאשימה שבית המשפט יחייב את הנאשם במסגרת גזר הדין לסמן את העדר שלו ולשבב אותו. לשאלת בית המשפט, ב"כ המאשימה לא הציג מקור סמכות לסעד זה.

16. **ב"כ הנאשם** עתר להסתפק בהטלת קנס מתון. נטען כי על פי ממצאי הכרעת הדין, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא נמוכה ונסיבות ביצוע העבירה וכן מאפיינים אחרים של הנאשם מלמדים על מידת אשם מתונה. נטען, כי לא הוכחה פגיעה ממשית בשמורה וההרשעה היא "טכנית". נטען, כי בבית המשפט הוצגה מחלוקת של ממש בסוגיות הנוגעות לערכים המוגנים של הגנה על הסביבה, קיימות ושימור. בהקשר זה נטען כי פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה, בהם נקבעו פגיעות של ממש בסביבה, לא כך במקרה זה. נטען כי התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומו לחברה בתחומים הרלוונטיים מלמדים על רמת אשם נמוכה. הודגש כי מי שבמשך 48 שנות חייו פועל בסביבה מורכבת, תוך שהוא שומר על החוק ומקיים יחסים מכבדים עם גורמי אכיפה. לעניין זה, העובדה שלנאשם אין רישום פלילי קודם כלשהו, צריכה להיזקף לזכותו. היתקלות הנאשם עם גורמי אכיפת החוק בעבר, כפי שעלה בעדותו, השפיעה מאוד על הנאשם וצריכה לבוא לידי ביטוי בגזר הדין. נטען שגם מאז האירועים בכתב האישום באוקטובר 2016, הנאשם לא קיבל קנס, לא נתקל עם גורמי האכיפה ולא ביצע עבירה, גם לא טכנית. נטען כעניין של מדיניות, כי מדיניות הרשות במקרה זה היא "קצרת רואי" ובה תסכול וצער מכך שאנשים כדוגמת הנאשם מרגישים מודרים ומופלים במקום לגייס אותם לשיתוף פעולה. נטען, כי הנאשם מתכוון להמשיך לקדם את מטרותיו באופן חוקי. הנאשם התחיל לימודים במסגרת קורס מורי דרך שנפסקו בשל קשיי התקופה ובכוונתו להמשיכם. נטען כי קנסות המוטלים בגין רעייה הם קנסות בסך 360 ₪ וקנסות גבוהים יותר מוטלים כשקיימות נסיבות מחמירות. נטען כי אין מקום להטיל ענישה צופה פני עתיד כדי להימנע מ"מערבולת עתידית" כשבמקביל

בכוונת הנאשם להתחיל גם מהלך מנהלי ברוח הקביעות שבהכרעת הדין. ב"כ הנאשם הפנה למסמך נ/6 המלמד על מצבו הכלכלי של הנאשם בתקופה זו. הנאשם נשוי והוא אב ל-8 ילדים, פרנסת המשפחה מקורה בענף התיירות שנפגע מאוד בתקופת הקורונה, ולכן ביקש להקל בגובה הקנס.

קביעת מתחם העונש ההולם:

17. מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נקבע בהתאם לעיקרון ההלימה ולפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. ביישום עיקרון ההלימה וקביעת מתחם העונש במקרה קונקרטי, בית המשפט יתחשב בשלושת אלה: הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

18. בהתאם לטענת המאשימה עצמה, מדובר בשני אירועים סמוכים בזמן ודומים בנסיבותיהם וברקע שלהם ויש לקבוע מתחם עונש אחד.

19. דומה שאין מחלוקת בין הצדדים בנוגע לערכים המוגנים בבסיס העבירות בהן הורשע הנאשם, שעיקרם שמירה על שמורת הטבע ועל ערכי הטבע המוגנים שבתוך השמורה וכן על סמכותה של הרשות להסדיר את ההתנהגות בתוך השמורה ולקבוע את המדיניות בכל הנוגע לניהול השטחים שבאחריותה על פי החוק.

20. בבחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה, לקחתי בחשבון כי באישום הראשון מדובר ברעייה של עדר של 50 גמלים. ואולם, באישום השני מדובר ברעייה של שני גמלים בלבד. לאור המפורט לעיל בנוגע לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה וטיבה של ההרשעה, יש לקבוע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה היא נמוכה. ההרשעה היא הרשעה המתחייבת מלשון החוק מבלי שהוכחה פגיעה בפועל בשמורה ובערכי הטבע. אזכיר בהקשר זה, כי במהלך המשפט הקדישו הצדדים פרק זמן לא מבוטל ובפרט המאשימה במסגרת עדי התביעה, על מנת לנסות ולבסס טענה כללית של פגיעה בערכי הטבע המוגנים כתוצאה מכניסת גמלים לשטחי השמורה, בפרט הושם הדגש על פגיעה נטענת במקורות המים של חיות הבר בשמורה. כפי שנקבע בהכרעת הדין, לא מצאתי לנכון לקבוע ממצאים חד משמעיים בעניין זה במסגרת ההליך הפלילי. מכל מקום, יש לומר כי הפגיעה אותה ניסתה המאשימה להוכיח במסגרת פרשת התביעה המורכבת שהעמידה, לא הוכחה בסופו של דבר, ודאי לא במידה המאפשרת קביעת ממצא לחובת הנאשם בהליך הפלילי.

21. גם בבחינת מידת האשם של הנאשם, מכלול הנסיבות מלמדות על מידת אשם נמוכה מצדו. לעניין זה רלוונטיים הממצאים שהובאו לעיל, חלקם מפי עדי המאשימה עצמם, בנוגע למפעל חייו של הנאשם לקדם את הערכים המוגנים המצויים בבסיס החקיקה הקשורה בשמירת הטבע וערכי הטבע. גם עדי המאשימה הסכימו כי בסופו של דבר הנאשם מהווה דמות חיובית ומעוררת השראה בכל הקשור להתנהלות אקולוגית, סביבתית, תרבותית וקידום חיובי של הקשר המורכב שבין אדם וסביבה. ראיות הנאשם לעונש רק חיזקו תפיסה זו והמאשימה לא סתרה אותן. בין הנאשם ובין הרשויות, או ליתר דיוק, חלק מהרשויות, או גורמים ספציפיים בקרב רשויות אלה, קיימת מחלוקת המצריכה הסדרה על האופן בו יש **ליישם** את אותם ערכים שהצדדים כולם שותפים להם. המחלוקת היא גם בשאלות של נקודת האזון המדויקת בין הערכים השונים ולא על עצם קיומם. בשיח המורכב הזה, הרשות היא בעלת הכוח להעמיד לדין ולעשות שימוש בהליך הפלילי, כפועל יוצא מההסמכה שיש לה בחוק לקבוע את המדיניות. הנאשם הוא האזרח אשר הועמד לדין ומחויב לצייט להוראות החוק ובד בבד, פועל מזה עשרות שנים לפתח

אלטרנטיבות נורמטיביות וחוביות בכל הרבדים של הקשר שבין אדם לסביבה בנגב.

22. בשים לב לקביעות אלה, בחנתי את האסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה ומצאתי כי יש ללמוד מהן לקולא:

בת"פ 26491-09-15 מדינת ישראל נ' שבתאי (31.5.2016), הורשע הנאשם ברעיית דבורים בשטח מרעה ללא אישור, גידול דבורים והפקת דבש ללא רישיון והקמת מכוורת והחזקתה ללא רישיון. הנאשם שהוא בעל רישיון לייצור ושיווק דבש בהיקף ובמקומות המפורטים ברישיון, עסק בנוסף בגידול דבורים ובהפקת דבש ב-70 נקודות ציון נוספות שלא בתחומי הרישיון. בית המשפט קבע כי הנאשם ניהל הליך סרק בפרשת ההוכחות וכן קבע כי באופן התנהלותו פגע הנאשם במשאב הציבורי המצומצם של משאבי רעייה של דבורים, פגע בהסדרת התחום באופן שעלול להוביל למחסור בדבש. על הנאשם הוטל קנס בסך 6,600 ₪ שנקבע כי הוא פי שלושה מגובה הקנס המנהלי והתחייבות בסך 20,000 ₪.

בת"פ (טבריה) 44838-07-14 מדינת ישראל נ' בשר (12.1.2016) הורשע הנאשם ב-8 מקרים של רעיית פרות בשמורת טבע, בכל פעם רעה הנאשם פרה אחת ועד שלוש פרות לכל היותר. הנאשם הורשע בעבירות דומות לעבירות בהן הורשע הנאשם בפניו ובנוסף הורשע גם לאי ציות הוראות הרשות. בית המשפט לקח בחשבון במסגרת העונש כי מדובר בנאשם שהוא רצידיביסט, כי מעשיו פגעו בפועל בשמורה, כי הנאשם הוזהר באופן חוזר ונשנה כי עליו לגדר את שטח המרעה של עדור, אך הוא העדיף להאכיל את העדר מצמחיית השמורה במקום לקנות מזון. בית המשפט קבע כי מדובר במידת אשם בינונית עד מלאה במקרה זה, כי הנאשם ייעד את רעיית הפרות לשמורת הטבע באופן מכוון, כי נגרם נזק לשמורה אף שהנזק אינו כבד. נקבע כי מתחם הקנס נע בין 5,000 ל-20,000 ₪. בית המשפט קבע מתחם עונש אחד אף שבמקור הנאשם קיבל קנס נפרד לכל אחד מהאירועים. בית המשפט קבע כי גובה הקנס המקורי בגין כל אירוע הוא 730 ₪. בשים לב למכלול השיקולים האישיים, הוטל על הנאשם קנס בסך 7,000 ₪ והתחייבות בסך 5,000 ₪.

23. בענייננו כאמור, מדובר בנסיבות חמורות פחות ביחס לאלה שנקבעו באסמכתאות אליהן הפנתה המאשימה.

מתחם הקנס ההולם בשים לב למצבו הכלכלי של הנאשם:

24. המאשימה גזרה את מתחם העונש ההולם לו היא עותרת מגובה הקנס המקורי כפי שהציגה בטיעוניה לעונש. יצוין כי חישוב גובה הקנס המקורי כפי שנעשה על ידי המאשימה הוא חיבור סך הסכומים הקבועים כגובה הקנס המקורי בגין כל אחד מהסעיפים בהם הואשם הנאשם, בנפרד בכל אחד מן האירועים.

25. כעולה מפסק הדין אליו הפנתה המאשימה בעצמה בעניין בשר, שם במקור ניתנו דוחות בגין 8 אירועים שונים, בית המשפט לא קבע את תחתית מתחם הקנס ההולם מחיבור סכמתי של כלל הקנסות בכל האירועים, אלא הניח את גובה הקנס בגין עבירה אחת 730 ₪ (שהוא גובה הקנס המקורי בגין העבירה של פגיעה בשמורה) וקבע את תחתית המתחם ב-5,000 ₪ (נמוך יותר מסך 8 הקנסות).

26. כמצוות המחוקק, בעת קביעת מתחם הקנס ההולם, בית המשפט יתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם. במקרה שבפני, מדובר בשני אירועים שונים. באחד מהם מדובר בהכנסה של עדר גמלים גדול. מוכנה אני להניח כי בנסיבות כלכליות "רגילות" (כפי שנקבע בעניין בשר הנ"ל) ובהשוואה יחסית של מספר האירועים ומידת הפגיעה בערכים המוגנים, מתחם הקנס ההולם צריך להיקבע בין 2,500 ל-15,000 ₪.

27. בנסיבות שבפניי, בהן הוכח כי מצבו הכלכלי של הנאשם איננו רגיל, וכי בשנה החולפת חלה ירידה של 70% בכלל הכנסות המשפחה, יש לקבוע את המתחם כך שתחילתו ב-1,250 ₪.

קביעת העונש המתאים בגדרי המתחם

28. בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יתחשב בית המשפט בשיקולים כלליים ובשיקולים פרטניים, שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה. במקרה שבפניי מן הראוי לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

בכל הקשור להטלת ענישה צופה פני עתיד, יש לקחת בחשבון את הפגיעה האפשרית הצפויה בהטלת רכיב זה על הנאשם ובני משפחתו.

כפי שפורט בהרחבה בהכרעת הדין ולעיל, העבירות בהן הורשע הנאשם מקורן בהתנהלות מורכבת וממושכת בתחומים שונים המצריכים הסדרה. כפי שעלה גם מעדויות העדים, לרבות חלק מעדי המאשימה, העדר ההסדרה עד כה איננה בהכרח בעוכריו של הנאשם. לא נמצא כלל, כי ההחלטה לבצע אכיפה פלילית כלפי הנאשם בנקודת הזמן הזו הייתה הכרח המציאות במסגרת הקשרים המתמשכים שבין הנאשם לרשויות.

עלה, כי הנאשם מקיים מזה עשרות שנים שיתופי פעולה מיטיבים עם גורמים רבים, ובכלל זאת גורמים ציבוריים.

שוכנעתי, כי הטלת עונש צופה פני עתיד במקרה זה עלולה לחבל ביכולת הדיאלוג העתידית ובמסר אותו מבקש בית המשפט להעביר בדבר הצורך בהסדרה דיאלוגית של כלל הסוגיות העומדות על הפרק.

בבחינת המאזן הכולל של התנהלות הגורמים השונים ויחסי הכוחות ביניהם, לא מצאתי, כי הדבר הנכון לעשות הוא להטיל על הנאשם חרב בדמות ענישה צופה פני עתיד, תוך הותרת מלוא הכוח בידי הרשות להחליט מתי להשתמש ב"שוט" זה במסגרת הליכי ההידברות וההסדרה עם הנאשם. לא שוכנעתי כלל, כי הדבר הנחוץ במקרה שבפניי הוא העברת מסר מרתיע כלפי הנאשם דווקא. רושם זה התחזק עוד יותר בשים לב לעתירה התמוהה של המאשימה במסגרת פרשת העונש, כי בית המשפט יטיל על הנאשם חובות שאינן מצויות בתחום סמכותו וגם אינן מוסדרות בחקיקה שהיא בתחום סמכותה של הרשות.

29. לקחתי בחשבון את נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו. לא מדובר במי שניהל משפט סרק וכל טענות הנאשם כפי שהועלו במשפט, הועלו מדם לבו, גם אם בסופו של דבר לא קיבל את הסעד השיפוטי לו קיווה. הנאשם צמצם את יריעת המחלוקת העובדתית ומיקד את הטענות השנויות במחלוקת כבר מראשית ההליך. לעומת זאת, דווקא המאשימה באופן בו ניהלה את ההליך הפלילי ועדויות עדי המאשימה לימדו על כך שחלק נכבד מטענות הנאשם בהגנתו למצער לא הופרכו או שהמאשימה היא שהרחיבה את היריעה מעבר לדרוש.

30. התרשמתי כי מדובר בנאשם אשר דרך חייו היא נטילת אחריות על מעשיו ועשיית הטוב.

כמפורט לעיל, בפני בית המשפט הובאו ראיות רבות אשר מלמדות על שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות שונות, לרבות רשויות ציבוריות, בתחומים שונים וכחלק משגרת חייו, האישית והמקצועית.

31. לקחתי בחשבון את חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירות בשנת 2016 ולא נסתרה טענת הנאשם כי מאז לא

נפתחו נגד הנאשם תיקים חדשים.

32. לקחתי בחשבון גם כי אין לנאשם הרשעות קודמות ולא מדובר ב"רצידיביסט" שקיים צורך מיוחד בהרתעתו.

סוף דבר:

33. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כמפורט לעיל, אני מטילה על הנאשם קנס בסך ₪ 1,250 או 6 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם עד ליום 1.12.2021.

המזכירות תמציא העתק גזר הדין לב"כ הצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ח אב תשפ"א, 27 יולי 2021, בהעדר הצדדים.